

Ikt. sz.: GAB/18-3/2017.

GAB-8/2017. sz. ülés
(GAB-89/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági bizottságának**
2017. április 18-án, kedden 11 órakor
az Országház főemelet 37. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Süli János expozéja</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	7
<i>Süli János válasza</i>	17
<i>Határozathozatal</i>	23
<i>Az ülés berekesztése</i>	24

Napirendi javaslat

1. Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Bánki Erik (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Czomba Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Manninger Jenő (Fidesz), a bizottság alelnöke
Tóth Csaba (MSZP), a bizottság alelnöke
Bencsik János (Fidesz)
Dr. Galambos Dénes (Fidesz)
Hadházy Sándor (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Tiffán Zsolt (Fidesz)
Hollik István (KDNP)
Dr. Szakács László (MSZP)
Volner János (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Mengyi Roland (Fidesz) Hadházy Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Palkó Katalin, a bizottság főtanácsadója
Dr. Bósi Ferenc, a bizottság munkatársa
Dr. Hornos-Horváth Andrea, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Süli János miniszterjelölt
Prof. Dr. Aszódi Attila, a paksi kapacitás fenntartásáért felelős kormánybiztos
Dr. Szél Bernadett (LMP) országgyűlési képviselő
Font Sándor (Fidesz) országgyűlési képviselő

Megjelentek

Dr. Aradszki András államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Mittler István kommunikációs igazgató (MVM Paks II. Zrt.)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra.)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sok szeretettel köszöntök mindenkit a Gazdasági bizottság mai ülésén. A képviselőtársaim írásban előre megkapták a mai ülés napirendjére szóló meghívót. Kérdezem, hogy a napirendi javaslatához képest van-e valakinek kiegészítő javaslata. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, kérdezem, hogy ki az, aki ezzel a tartalommal a mai ülésünk napirendjét elfogadja. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, egyhangúlag elfogadta a bizottság, ellenvéleményt nem látok.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes, így a munkáját megkezdi.

Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

Első napirendi pontként Süli János urat hallgatjuk meg, aki a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, építéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt. A mai meghallgatás menetét tekintve úgy fog kinézni, hogy a miniszterjelölt úrnak lesz lehetősége expozéra, amelyben kifejtheti, hogy az ön előtt álló feladat elvégzése mit is jelent. Utána képviselőtársaim kapnak lehetőséget arra, hogy kérdéseket tegyenek fel, illetve véleményt nyilvánítsanak, majd a végén arra kérem a miniszterjelölt urat, hogy az elhangzott kérdésekre adjon válaszokat. Köszöntöm kollégáit is, Aszódi Attila kormánybiztos urat, illetve Mittler István urat. Amennyiben igényli a miniszterjelölt úr, nyilvánvalóan a kollégái is segíthetnek a válaszadásban. Meg is adom a szót Süli Jánosnak.

Süli János expozéja

SÜLI JÁNOS miniszterjelölt: Tisztelettel köszöntök mindenkit, a bizottsági tagokat, a vendégeket, a média képviselőit.

Egy rövid bemutatkozást szeretnék tenni. 1956. január 26-án születtem és tulajdonképpen tudatos gyerekkorom óta mindig azt mondtam, hogy elektromérnök szeretnék lenni. Ezzel kapcsolatban csak annyi a pálfordulás, hogy villamosmérnök lettem. Tulajdonképpen a szakközépiskolától az egyetemig mindig az energetikai része érdekelt, tehát erősáramú szakon tanultam mindvégig. Első munkahelyemként a Paksi Atomerőműbe kerültem, ahol üzembehelyező mérnökként az Erőmű Beruházási Vállalatnál dolgoztam öt évet. *(Tiffán Zsolt megérkezik.)* Öt év után kerültem át a Paksi Atomerőműbe. Így az üzembe helyezés során mind a négy blokk építését nyomon követhettem aktívan, az építkezés három blokkjának befejező fázisában mint üzembe helyezőnek tulajdonképpen berendezések felélesztése, próbája volt a feladatom, a 4-es blokkban pedig, akkor már villamos üzemviteli osztályvezetőként, a berendezések átvételében működtem közre. Harmincegy évig dolgoztam az atomerőműben, végigjártam tulajdonképpen minden lépcsőfokot, voltam főosztályvezető, műszaki igazgató, üzemviteli igazgató, majd vezérigazgató, az utolsó évben vezérigazgató-helyettes. A munkaviszonyom 2011 végén szűnt meg.

Abban a rövid időben, amíg polgármester nem lettem Pakson, a megújuló energiával foglalkoztam, alapvetően napkollektorok és rétegtárolók létesítésével, üzembe helyezésével. Ez nem volt idegen előtte sem tőlünk, hisz az atomerőmű soha nem idegenkedett a megújuló energiával kapcsolatban, mindig is támogatta ezen

alkalmazásokat, csak az elterjedésének vannak gátjai, több ok miatt nem lehet Magyarországon a rendszerszabályozás szempontjából ezeket a megoldásokat ma sem még teljeskörűen alkalmazni. De dolgozunk rajta, például Paksnak is van egy programja, egy direkt brüsszeli pályázat keretében nyertünk most. Az ELENA programban 2 millió eurót nyertünk arra, hogy a nagy erőművek és a megújulók közötti kapcsolatot úgy hozzuk létre, hogy rendszerszabályozásban akadályt ne jelentsen a két rendszer együttműködése. Erre mi az Európai Unió felé egy közösségi közlekedésbe való ágyazást vállaltunk, ami az osztrákoknál, németeknél, Svájcban a vízenergia, tározós erőművek, szivattyús tározós erőművek, helyettük mi a közösségi közlekedés buszait, kukásautóit, egyebet használnánk arra, hogy ezt a rendszert valamilyen formában összehangoljuk, figyelemmel arra a problémára, hogy számunkra nem akkor süt a nap, illetve fúj a szél, amikor kell, hanem akkor, amikor az időjárás engedi. Az ugyanis gazdaságilag nem elképzelhető, hogy Paksot terheljük le akkor, amikor a napenergia vagy a szélenergia rendelkezésre állna, hisz akkor Paks gazdaságosságát veszélyeztetnénk. Tehát mindenképpen olyan mintarendszert szeretnénk kidolgozni, erre kaptuk meg ezt a kétmillió eurót, mellyel bizonyítani tudjuk, hogy a nagy erőművek és a megújulók együttes működésére lehetőség lenne Magyarországon.

Visszatérve az előző gondolatomhoz: a beruházást annak idején saját magam nyomon kísértem. Akkor egy jó ipari háttérrel rendelkező Magyarországgal volt módom találkozni, akkor épültek a nagy erőművek, a tatabányai, a Mátrai Erőmű, a szálhalombattai, a tiszai. Ezekből az erőművekből érkezett oda egy szakmailag jól összegyakorlott, szinte baráti szintű ipari gárda. Az akkori paksi mennyiségek, már az 1-4. blokk műszaki berendezéseinek száma tulajdonképpen egy pillanatra térdre rogyasztotta ezt az ipart és különböző szervezési, egyéb intézkedéseket kellett tenni, például műszakrendtől kezdve kormánybiztosi irányítást bevezetni, hogy egyáltalán ezt a fajta nagy építkezést ki tudja szolgálni. Hangsúlyozom, akkor még nagyipari háttérrel rendelkező ország voltunk, létezett a Ganz, az EVIG, a MOM, a nagy szerelőipari vállalatok, a GYGV, nem akarom mindent felsorolni, a Ganz-Vízgép, amely például a vizesalkalmazásoknak minden vízgépét elő tudta állítani. Voltak a nagy építőipari cégek, a 22-es, 26-os építőipari vállalat. Tehát látható, hogy bonyolult feladat lesz, akkor is bonyolult volt ezeket a feladatokat megoldani, most pedig végképp nem egyszerű, a méretei pedig jóval nagyobbak a mostani blokknak, robosztusabbak a méretei, több anyagot kell beépíteni. Igaz, hogy a berendezésszám, mondjuk, ugyanakkora teljesítményen például generátorban egynegyede, mint a mostani, hisz most egy 1200 megawattos nagy gép lesz/blokk, akkor pedig 220 megawattos gépek voltak, tehát minden blokkon két generátor-, két transzformátoregység, amit hál' istennek akkor még a Ganz le tudott gyártani. A Ganz villanyberendezései voltak ezek és a villamoselosztó rendszerekhez is magyar vas lett felhasználva, és magyar építőmunkások szerelték össze azt a sok kapcsolószekrényt. Ma ez egy kicsit bizonytalan. De az is feladatunk, hogy ebben a hátralévő időben megszervezzük az ipari háttérét.

A szerződésben az van, hogy 40 százalékot teljesíthetnek a hazai beszállítók, tehát a magyar beszállítás aránya ennyi lehet. Bízunk benne, hogy ebből minél többet elérünk, de ez egy igen komoly feladat. Ez összefügg mindennel, hisz a létszám változó, de munkacsúcsban a két blokk építkezése közel egy időben kezdődik meg egy rövid egyéves eltolással, így a csúcslétszám, a fizikai, tehát a szerelő-, kivitelezőlétszám a területen elérheti a 8000-8500 főt. Bízunk benne, hogy minél több magyar ember fog ott dolgozni, de akkor is az ország számtalan részéről kell őket ide telepíteni. Ez azt jelenti, hogy meg kell oldani, mint ahogy akkor is meg kellett oldani, ezen embereknek az elhelyezését, az elhelyezéshez kapcsolódóan a kulturális,

szabadidős tevékenységét, de meg kell oldani azt is, hogy ha orvosi vagy egyéb gondjai vannak, azokat is a helyszínen tudja intézni. *(Dr. Szél Bernadett megérkezik.)* Tehát itt szerteágazó feladat van. A szakértői, irányítói létszám körülbelül ezer fő lehet a területen. Ezeknek a családtagjai is jönnek. Nyolc-tíz év közötti időszak attól függően, hogy ki mely fázisban kapcsolódik be a munkába, aki a honosításnál, tervegyeztetésnél kapcsolódik, több ideig van itt. Mindenesetre az iskoláskorú vagy akár kisebb gyerekek ellátását is a térségben meg kell oldani.

Illetve a térséget is fel kell készíteni erre, hiszen óriási mennyiségű anyagok fognak mozogni a térségben, amit a környező kapcsolódó úthálózatnak le kell tudni majd vezényelni. Paks egy egyutcás, völgyes szerkezetű település, nagyon nagy forgalmat már nem lehet ráengedni, tehát majd foglalkozni kell azzal, hogy Paksot miként lehet tehermentesíteni. Illetve a környező utakat is fel kell újítani, aki jár felénk, az tudja, hogy egy utat kivéve minden út felújításra szorul, de ugyanilyen a vasút állapota is. Mind tisztázandó kérdések a következő időszakban, hogy melyik irányba használjuk a vasutat, ez a vasút legyen felújítva, vagy esetleg egy másik szárnyvonal, Tolna felől is szóba jöhet egy becsatlakozás. Tehát az összefüggések, azt gondolom, jelentősek.

Kellene egy nagyon fontos felkészítési program, mert Magyarországról, azt gondolom, nem sok ipari vállalkozónak van ehhez tapasztalata. Ebben az elhúzódozó folyamatban a kivitelezők sem mertek áldozni, nem fordítottak arra költséget, hogy betanítani kivigyenek embereket hasonló építkezésre. Ezt is meg kell oldani, meg is lehet, hisz jó befektetés a jövőbe, mert ha 40 százalékot tudunk teljesíteni, ahhoz képest évi pár milliárd a vállalkozók támogatására jó befektetés. Ők majd kinn bekapcsolódhatnak építkezésekbe, amit az orosz fél végez, ez, azt gondolom, mindenképpen szükséges, hisz nincs ilyen jellegű tapasztalat.

A szakemberképzés is fontos. Pillanatnyilag Pakson van egy műszaki szakközépiskola, amely zömében el tudja végezni. Dunaújváros, Szekszárd, Műszaki Egyetem. Tehát alapvetően főiskoláig bezárólag arra a környékbéli intézmények alkalmasak. A Műszaki Egyetem pedig alkalmas az egyetemi végzettségűek képzésére, illetve a speciális egyetemek, Veszprém a vegyiparban, vagy fizikusképzésben Debrecen, vagy a szegedi egyetem. Tehát azt gondoljuk, hogy megvan a magyar képesség arra, hogy a felsőfokú végzettségűeket kiképezzük. Az egy fontos dolog még, mivel vannak speciális részei a tudásnak, hogy az orosz képzést is be kell indítani. Pár főt mindenképpen indokolt oroszországi képzésben is részesíteni, hisz vannak olyan speciális ismeretek, amelyeket csak az ő körülményeik között lehet megismerni.

Azt hiszem röviden ennyit szerettem volna. Majd kapok kérdést, ha valamit kifelejtettem. Várom a kérdéseket. Esetleg Attila valamit? *(Dr. Aszódi Attila nemet int.)* Köszönöm.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm Süli Jánosnak a bevezetőt. A képviselőtársaimnak adom meg a lehetőséget arra, hogy kérdéseket tegyenek fel, illetve véleményt mondjanak a miniszterjelölt meghallgatása kapcsán. *(Dr. Galambos Dénes jelentkezik.)* Galambos Dénes elsőként.

DR. GALAMBOS DÉNES (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nagy örömmel értesültünk arról a felkérésről, amelyet a miniszterelnök úrtól kapott a miniszterjelölt úr a térségi együttműködés okán is, illetve annak okán is, hogy ismerjük polgármester úr személyes tevékenységét úgy is mint szomszéd, úgy is mint polgármester 2014-től, és természetesen a szakmai életútját az előző fejlesztések kapcsán.

A térségi együttműködésre, amelyet kifejtett miniszterjelölt úr, szeretnék egy rövid gondolattal ráerősíteni. Örömmel vettem azokat a gondolatokat, amelyeket jelzett mind logisztikában, mind együttműködésben, út-, vasútfejlesztésben. (*Volner János megérkezik.*) Közösen gondolkodunk ebben, és azt gondolom, még az is egy fontos elem, hogy az M6-os autópályát, illetve annak alternatív lehetőségeit közösen vizsgálva Dunaújváros, illetve Fejér megye déli részének fejlesztése jelentős mértékben összekapcsolódik azzal, amit a miniszterjelölt úr mondott, mind az alsóbb rendű utak, mind a vasúti kiváltási lehetőségek kapcsán.

A másik nagyon fontos elem, amit említett, a Dunaújvárosi Egyetem képzésben való részvétele. Nyilván hazabeszélek. A BSc-, MSc-képzésekben mind olyan háttérrel kívánunk adni az egyetem révén, amellyel tudjuk segíteni a felsőfokú végzettségűek, de a középfokúak képzését is e tekintetben.

Egy fontos kérdést szeretnék még felvetni. Örömmel látom, hogy itt van Aszódi Attila úr is, megint egy szinergiát szeretnék említeni. Az acélipari stratégiát a kormány elfogadta. A kérdésem arra irányulna, valószínűleg Aszódi Attila úrhoz, de Süli Jánoshoz is, hogy a tízpontos stratégiai program egyik fontos pontja, hogy Paks II. vonatkozásában meg kell vizsgálni az acélgyártók beszállítási lehetőségét. Ezt Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter az április 7-ei kormányinfó után meg is erősítette. Hogyan képzelik el és e tekintetben milyen lehetőségei lesznek a Dunafernek? Köszönöm szépen, és a munkájához nagyon jó egészséget, sok sikert kívánok. A kapcsolatainkat pedig nagyon szívesen ajánljuk a továbbiakban is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Szakács László képviselő úr következik.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Előljáróban persze el kell mondanom, hogy nyilvánvalóan itt nem a szakmaiság, hanem a kormány által előterjesztett Paks II. beruházással van nagyon régóta problémánk. 2011-ben szólaltunk fel legelőször ellene. Akkor, 2011-ben is azt mondta a Magyar Szocialista Párt vezérszónoka, energetikapolitikusa, hogy csak egy megalapozott és nyilvános előkészítés után, egy népszavazás, de legalábbis erős társadalmi felhatalmazás alapján meghozott döntés alapján lehet egy ilyen beruházást megvalósítani. Ehhez képest az azt követő hat évben az történt, amit mi is látunk természetesen, hogy a beruházás előkészítésére vonatkozó vizsgálatokat nem, illetve nem teljesen, nem maradéktalanul végezte el a kormány. Viszont annak az összefoglaló dokumentumait, az abban foglalt ajánlásokat, azokat az esetleges hiányosságokat, amelyeket az feltárhatott, nem ismerhette meg az Országgyűlés. Magyarán mondván: itt egy titkos paktumról és annak utóéletéről van szó az előkészítés tekintetében. Úgyhogy arra az álláspontra helyezkedünk, ami nyilvánvalóan nem szakmai szempontú megállapítás önnel szemben, hogy ez egy kérdéses beruházás, valójában egy Putyin-Orbán-paktum végrehajtásáról szól, így a miniszteri kinevezését nem fogjuk támogatni, hiszen társadalmi vita nélkül egy Magyarországnak Oroszországgal kötött szerződését kell önnek mint miniszternek végrehajtania. A mi álláspontunk az, hogy ez a beruházás drága. Az az álláspontunk, hogy az a hitel, amit ehhez igénybe vett a magyar kormány Oroszországtól, az drága. Az orosz hitel kamata 3,95 százalék és 4,95 százalék környékén lehet. Csak hogy megállapítsuk zsinórmértékként: azért ez magasabb, mint a válság idején felvett IMF- és EU-hitelek összege.

Rátérnék a kérdésekre. Egyébként magam is köszönöm az expozéját. Ebből már majdnem többet megtudtunk, mint az elmúlt hat év előkészítő munkája során a kormány beszámolóiból. Ezért viszont bizalommal fordulnék önhöz kérdésekkel,

hátha még ebben is tud bennünket segíteni. A kormánybiztosság kiszámította ennek a hitelnek, ahogy az előbb mondtam, ennek a közel 4-5 százalékos hitelnek a megtérülését a beruházás kapcsán. Ha azt számoljuk, háromszorosáért kellene adni a termelt áramot, mint ma, ahhoz, hogy mondjuk 21 év alatt megtérüljön. Igaz-e ez az állítás? De ahhoz, hogy 60 év alatt megtérüljön, ahhoz is 50 százalékkal kellene magasabb adni az áramot Magyarországon. Igaz-e ez az állítás? Illetve: figyelembe véve a teljes magyar energiastruktúrát, figyelembe véve azokat a korábban is feltárt, jelenleg is rendelkezésre álló szénhidrogén alapú energiaforrásokat, ezáltal a beruházás által kiszorított megújulóenergia-forrásokat, hiszen nem lesz rá pénz, szükség van-e a jelenlegi kapacitásnak nagyjából a megduplázására Pakson? Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Volner János képviselő úr jelentkezett szólásra. Öné a szó!

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Azon ritka alkalmak egyike a mai, amikor egy, a kormányzat támogatását bíró személyt magánemberként és a Jobbik frakcióvezetőjeként egyaránt szakmailag én magam is tudok támogatni. Megjegyzem egyébként, hogy Süli úr, az ön személye mögött olyan szintű támogatás volt szakmai berkekben, ami egyöntetű volt, ezzel szerintem nehéz vitatkozni. Politikai alapon természetesen mindent meg lehet tenni, de ezzel nehéz vitatkozni. Azonban mégis tartózkodással fogok szavazni az ön jelölésével kapcsolatban, amennyiben nem tud megnyugtató válaszokat adni néhány kérdésre. Akkor sorolnám is ezeket a felvetéseket, amelyek részemről megfogalmazódtak.

Elsőként a bővítés titkosítására vonatkozó álláspontjára lennék kíváncsi. Lát-e lehetőséget arra, hogy a bővítéssel kapcsolatos összes titkosított anyagból azokat, amelyek ténylegesen nem jelentenek nemzetbiztonsági kockázatot Magyarország számára, megismerhetővé tegyük? Tudja, a problémánk az volt, hogy jelenleg a Gazdasági bizottság jogosult lenne döntenie a Paksi Atomerőmű bővítésével kapcsolatos több kérdésben, viszont a bizottságunk tagjainak sincs betekintése a megtérülési számításokba, a hatástanulmányokba és felelősen gyakorlatilag egyik országgyűlési képviselő sem tud ebben a kérdésben állást foglalni. Én magam az eddigi ismereteim alapján atomerőmű-párti vagyok, hozzáteszem, legalább ennyire vagyok megújulóenergia-párti is, azért mert az atomerőművi bővítés nem jár környezetszennyezéssel és kiszámítható jövőképet biztosítana Magyarország energiamixében egy ilyen jellegű bővítés. Ezzel tehát egyetértek, de fontos lenne, hogy ennek a szerződésnek a megítélésében akkor tudunk állást foglalni, ha információk birtokában vagyunk. Azt kérem a miniszterjelölt úrtól, hogy minisztersége idején majd járjon el annak érdekében, hogy ezeket legalább egy megfelelően képzett politikusi kör megismerhesse. Azokra a szakpolitikusokra gondolok, akik nagyjából itt ülnek a Gazdasági bizottságon belül, mert ilyen módon tudjuk a saját pártunkat tájékoztatni arról, hogy megítélésünk szerint megéri vagy nem éri Magyarországnak ez a bővítés.

Jelezni szeretném és emlékeztetni szeretnék mindenkit arra, hogy Orbán Viktor ezt a megállapodást úgy kötötte meg, hogy titokban utazott el Moszkvába úgy, hogy a saját képviselőtársai sem tudtak arról, hogy a miniszterelnök titokban aláírja Magyarország legnagyobb gazdasági megrendelését, a Paksi Atomerőmű bővítésére vonatkozó megállapodást. Ez egy olyan lépés, ami ellen Orbán Viktor - archív videófelvevételek tucatjai bizonyítják - tiltakozott annak idején, amikor a szocialista kormányok támogatták az atomerőmű bővítését. Megjegyzem: felelős honatyá, értelmes és normális szakpolitikus olyat nem csinálhat, hogy egyik pillanatban ellene

van, a másik pillanatban, amikor éppen fordul az ellenzéki-kormánypárti szerepkör, akkor meg támogat egy beruházást, tehát a szakpolitikai meggyőződésünk nem változhat ilyen gyorsan, mint ahogy láthattuk a Fidesz vagy akár az MSZP esetén. Mi ebben az esetben konzekvensen azt képviseljük, hogy Magyarországnak szüksége van a bővítésre, a bővítéshez szüksége van olyan szakemberekre, mint amilyen ön és az önhöz hasonlóan képzett, gyakorlatot szerzett szakemberekre, de fontos az, hogy ezekkel a számokkal tisztában legyünk.

A másik, amire szeretnék kitérni, hogy én magam is élénk figyelemmel kísérem a bővítés folyamatát. Amikor elmentem Hamvas vezérigazgató úrhoz és tájékoztam nála a bővítés kérdésében, egy-két olyan kérdést feltettem neki, amire, azt kell hogy mondjam, nem tudott megnyugtató választ adni. Ilyen kérdés, hogy amikor bővítik az atomeróművet - úgy látom - az atomerómű jelenlegi irányítóinak és szakembereinek nincs tényleges beleszólása abba, hogy milyen műszaki részletekkel valósul meg például a turbinasziget és jó néhány, egyébként dollármilliókba vagy tízmilliókba kerülő egység beszerzése, és ilyen módon nem biztos a kompatibilitás és az átjárhatóság műszakilag a meglévő atomerómű és az új atomerómű között. Ez üzembiztonsági kérdésből is fontos lenne, illetve olyan szempontból is természetesen, hogy ha a meglévő atomerómű személyzetére támaszkodva szeretnénk majd a bővítésben közreműködni, akkor ehhez megfelelő szakemberállomány kell és olyan szakemberállomány, amely lehetőség szerint egy technológia üzemeltetésében már gyakorlatot szerzett. Itt szerintem egy nagyon fontos irányítási problémát jelent, hogy a meglévő atomerómű vezetőinek, szakembereinek ténylegesen érdemi beleszólása legalábbis a bővítési folyamat végrehajtásába, ennek műszaki lefolyásába nincs.

A másik, ami aggálllyal töltött el: egy másik alkalommal jártam Pakson, ott beszéltem az építésért felelős főmérnökönnel, és arra voltam kíváncsi, hogy vajon hogyan fog összejönni ez a bizonyos 40 százalékos magyar beszállítói hányad, amit a kormányzati nyilatkozatok prognosztizáltak. Megjegyzem, ezt természetesen mi is támogatjuk, hiszen minél magasabbra kell tenni ezt a beszállítói hányadot. Én ugyanis azt látom és az eddigi ismereteim azt mutatják, hogy bár a gazdasági szaksajtóban láttam természetesen az MVM „beszállító kerestetik” című felhívását és tudom, hogy igyekeztek befogadni ezeket a beszállítókat, feltérképezték, hogy milyen ipari kapacitások állnak rendelkezésre Magyarországon, de azt is látom, hogy a másik oldalról meg semmiféle kooperáció nem indult el. A jellemző modellje egy hasonló atomerómű-bővítésnek az szokott lenni, hogy az adott anyaország vállalatával azoknak az országoknak a vállalatai kapcsolatba lépnek és adott esetben vegyes vállalatokat alapítanak, ahol az atomeróművi bővítés megtörténik. Ezt a Roszatomnál egyébként jól meg lehet figyelni. Most arra gondolok, hogy a Ganz Holdingnál Fitos vezérigazgató irányítása alatt milyen együttműködés történt. Ott is hasonlóan működnek együtt, ilyen módon lehet technológiai transzferre szert tenni. Ezt az iparpolitikai lépést azonban én a kormánynál még nyomokban sem vélem felfedezni, gyakorlatilag ez a folyamat nem áll sehol. Én pedig azért aggódom, mert ezek a kapacitások, a megfelelő minősítésekkel, a megfelelően képzett szakemberekkel nem fognak máról holnapra rendelkezésre állni. Ha a kormány ebben a kérdésben értelmes és nagy lépéseket fog tenni a jövőben, az mindenképpen megnyugtató lesz. Ha nagyon rövid időn belül nem kezdődnek el ezek a lépések, sem a szükséges szakemberállomány, sem pedig a cégek technológiai felkészültsége nem lesz megnyugtató arra nézve, hogy egyáltalán a közelében leszünk ennek a 40 százalékos beruházási hányadnak.

Tehát a kérdéseim nagyjából erre irányulnak. Kérem, hogy akár kormánybiztos úr, akár miniszterjelölt úr majd válaszoljon erre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. A bizottsági tagok közül van-e még valakinek hozzászólási igénye? (*Bencsik János jelentkezik.*) Bencsik János képviselő úr. Öné a szó!

BENCSIK JÁNOS (Fidesz): Köszönöm a szót. Alapvetően a mai bizottsági ülésünkön Süli János úr miniszteri posztra való alkalmasságáról kell döntenünk és nem a Paksi Atomerőmű tervezett beruházásával kapcsolatos részletkérdések megvitatására kerül sor. Természetesen a magam részéről azt is helyénvalónak tartom, ha akár az Energetikai albizottság keretében szakmai kérdésekkel is foglalkozunk, foglalkozhatunk majd a későbbiekben, ahol már a miniszter urat láthatjuk vendégül.

Éppen ezért, mert az alkalmasságról van szó, azt szeretném kiemelni, hogy a szakértelem, a közösségi szolgálat és az emberi tartás egy ember életében, egy ember esetében nem feltétlenül kizáró ismérvek. Tehát ha egy embernek az életében a szakértelem, az emberi tartás és a közösség iránti elkötelezettség, közösségi szolgálat megvan, az akár miniszteri posztra is alkalmas lehet. Tehát jó szívvel tudom támogatni Süli urat a miniszteri poszt betöltésére. Azt pedig külön szeretném megköszönni, hogy hozzáértő emberként kiemelte azt, hogy a megújuló energia előállítása és használata, továbbá az atomenergia békés célú használata és közösségi célra történő felhasználása is megfér egymás mellett, a nemzeti energiastratégiának megfelelően a megújulóenergia-források fontos kiegészítő szerepet töltenek be ma is és tölthetnek be a jövőben is az ország biztonságos energiaellátásában.

Nagyon fontos többször hangsúlyozni azt, mindenhol, lehetőség szerint, amit Süli úr is említett, hogy csak divatra, csak a jelen trendekre alapozva nem lehet biztosítani egy ország biztonságos energiaellátását. Fontos az, még egyszer, hogy a hagyományos energiahordozókra épülő legmodernebb technológiák, az atomenergia és a megújuló energiák együttesen biztosítsák egy országnak, ez esetben a mi országunknak, Magyarországnak a biztonságos energiaellátását. Azt látom a korábbi munkáját mérlegre térve, a személyes együttműködés tapasztalatait is idetéve az asztalra, hogy ezeknek a kritériumoknak és ismérveknek mindenképpen megfelel Süli úr. Jó munkát fogok kívánni neki az előtte álló feladat és szolgálat elvégzéséhez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szeretném csak megerősíteni, hogy valóban, ma a miniszteri alkalmasságról kell döntenünk és nyilvánvalóan ennek megfelelően a vitát is e körül kérem tartani a képviselőtársaim részéről. A bizottsági tagok közül van-e még valakinek hozzászólási igénye? (*Dr. Szakács László jelentkezik.*) Szakács képviselő úr kíván még valamit mondani. Öné a szó!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Bencsik képviselőtársam hozzászólása gondolatokat ébresztett még bennem.

Szakértelem, tartás, tisztesség – ezt mondta ön. Mi ezt látjuk a miniszterjelöltben, azt azonban nem látjuk, hogy ilyen minisztériumra szükség lenne Magyarországon. Ez egy titkos Orbán-Putyin-paktumot kellene hogy végrehajtsa, miközben, és erről ma már többször is beszéltünk, a képviselők nincsenek abban a helyzetben, hogy eldönthessék, szükség van-e erre Magyarországon. Csak annyit tudunk, hogy egy átkozottul drága, hitelből megépülő beruházásra szól. Azért természetesen nem mehetünk el a feladat mellett sem, hiszen az alkalmasság mellett a feladatot is néznünk kell. A feladat tekintetében pedig mindig voltak kétségeink. Szerintünk a miniszterelnöktől a tartás, a tisztesség és a szakértelem ugyanúgy elvárható lett volna, amikor elment Moszkvába és megegyezett a magyarok háta mögött, a magyarok megkérdezése nélkül egy nagyon drága, de legalább nagyon-

nagyon-nagyon nagy összegű hitelnek a felvételéről. Mi erről beszélünk, nem pedig arról, hogy szakmailag nem lenne felkészült a miniszterjelölt. Mi arról beszélünk, hogy nem tudjuk a hozzá rendelt feladatot. Az egyébként már csak az önök problémája, hogy Magyarországon az egészségügynek nincs minisztériuma, az oktatásnak nincs minisztériuma, Paks II.-nek lesz, meg a propagandának is van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Azt gondolom, hogy a miniszterjelölt úr tevékenységét egyértelműen körülhatárolja az a feladatkör, amit kapott, tehát konkrétan a két új erőművi blokk tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért fog felelni. *(Dr. Szakács László: Úgy általában.)* Azt gondolom, hogy ennél egzaktabb körülírást nehéz elképzelni. Ahogy ön mondta, a beruházás nagyságrendje, azt gondolom, önmagában is indokolhatja azt, hogy egy tárca nélküli miniszter foglalkozzon vele. *(Dr. Szakács László: És az egészségüggyel nem?)* De nyilvánvalóan ez majd a viszonyulásban elő fog kerülni.

Miután a bizottsági tagok részéről nem látok hozzászólási igényt... *(Volner János jelentkezik.)* Bocsánat, Volner János képviselő úr! *(Dr. Szél Bernadett: Valamikor kapok szót, bocsánat?)* Igen. *(Dr. Szél Bernadett: Nem a bizottsági vita után szeretnék a végén hozzászólni!)* A bizottsági tagokat követően fog szót kapni Szél Bernadett képviselő asszony, miután nem tagja a bizottságnak, de az LMP-nek nincs bizottsági tagja, ezért önnek is szót fogok adni, ha a bizottsági tagok sorra kerültek. *(Dr. Szél Bernadett közbeszólása.)*

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Azért kértem még szót, mert még egyszer nyomatékosan jelezni szeretném, hogy a jelöltet alkalmasnak tartjuk. Tehát az ön személyére jó érzéssel tudnánk igennel szavazni. A titkosítások és az egyéb, a kormányzat által megválaszolatlan kérdések azok, amik tartózkodásra módosítják majd a véglegesen leadott szavazatot.

A másik, amiről szeretnék beszélni, elnök úr, és szerintem erről sem ártana három szót ejteni a Gazdasági bizottságban, hogy a Paksi Atomerőmű bővítésének kérdése nem csupán egy politikai kérdés és nem csupán egy szakmai kérdés, hanem egyben egy geopolitikai játszma is zajlik ebben a kérdésben Magyarország területén. Erről fontos beszélni és őszintén meg kell ezt tenni. A geopolitikai játszmának az a tétje, hogy az Amerikai Egyesült Államok úgy ismerte fel, hogy Magyarország orosz befolyás alá kerülhet, vagy legalábbis az orosz befolyás nőhet Magyarországon, ha orosz technológiával valósítunk meg atomerőmű-bővítést. Ez őszinte aggodalommal tölti el az amerikaiakat. Mi azonban most két nagy világhatalom ütközőzónájában fekvő államként mindig úgy kell hogy egyensúlyozzunk saját nemzeti érdekeinknek és értékeinknek megfelelően, hogy az ország népe ezzel a döntéssel jól járjon. Fontos azonban látni azt is, hogy ennek az amerikai nyomásnak vannak magyarországi aktorai, olyan pártok, olyan képviselők, akik az Amerikai Egyesült Államok érdekében megpróbálnak eljárni, nem szakmai meggyőződésből, hanem azért, mert az Amerikai Egyesült Államok érdekében eljárva megpróbálják ellehetetleníteni a Paksi Atomerőmű bővítését. Ez bizony minket el kell hogy töltsön aggodalommal, mert ennek szintisztán szakmai kérdésnek kellene megmaradnia. Ennyit szerettem volna előljáróban elmondani. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm. Szél Bernadett képviselő asszonyé a szó!

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Na, ezt még érdemes volt meghallgatni Volner úrtól.

Köszönöm a szót. Elnézést kérek, kicsit ki fogok lógni az üdvözlő képviselők tömkelegének felszólalásai közül. Fogalmam sincs, hogy önnek milyenek az emberi adottságai és nem is szeretnék az ön személyébe belemenni, mert nem gondolom, hogy személyeskedés vagy az ön személye megítélésének kérdése kellene hogy legyen, hogy ön miniszter lesz a paksi beruházással kapcsolatban.

Szeretném azt előrevetíteni, hogy 2013 óta gyakorlatilag ezzel az üggyel foglalkozom. Fű alatt hozták be először a paksi bővítés kérdését az Országgyűlés egyik szaktanárságába, kapacitásfenntartásnak nevezték ezt és egy előző este meghirdetett, másnap reggel összehívott ülésen mondták, hogy előrehaladott fázisban van a paksi bővítés ügye. Ezt követően gyakorlatilag Orbán Viktor felült a röplőre, elment Moszkvába és onnan úgy jött haza, hogy mi bővíteni fogunk. Tehát ez egy olyan terhelt projekt, amelynek az összes terhével önnek miniszterként meg kell birkóznia. Azt gondolom, hogy ezen a szaktanársági meghallgatáson nekünk arról is meg kell győződnünk, hogy mennyire tudunk önnel értelmesen beszélni a paksi bővítéssel kapcsolatos kérdésekben. Viszonylag sokat beszélgettem, vagy próbáltam beszélni még Németh Lászlónéval, ott volt Varga Mihály, a Paks II. projektéig, a Paksi Atomerőmű vezérigazgatója, Lázár Jánosnál több körben próbáltam érdeklődni, hogy akkor egész pontosan a paksi bővítés mi végre való Magyarországon. Aszódi Attila kormánybiztos úrral is voltak már beszélgetéseink, vitáink. A lényeg az, hogy alapvető kérdésekre nem kaptunk most, 2017. április 18-ig választ, tisztelt miniszterelnök... tisztelt miniszterjelölt úr. Mindjárt kinevezem, bocsánat! De a lényeg az, hogy én egy kicsit meglepődve fogadtam miniszterelnök urat és innen jött az elszólás, amikor egy azonnali kérdésemre válaszolva visszakérte magához a szót és azt mondta, hogy egyébként egy tárca nélküli minisztert fog Paks II. élére kinevezni.

Szeretném kérdezni, nehogy az legyen, hogy ennyi bába között elveszik a gyermek, ahogy szokták mondani, hogy egész pontosan, ha valami nem úgy megy a paksi bővítéssel kapcsolatban, ahogy önök azt eltervezték, és amiről egyébként mi keveset tudunk, akkor ki vonható felelősségre és milyen értelemben. Tehát önnek hol lesz a felelősségi köre ebben az egész történetben? Mi az, amiért ön felel és mi az, amiért nem ön felel? Ezt legyen kedves, nagyon szálazza szét a válaszában, mert viszonylag ismert metódus a kormánypártok részéről, hogy egymáshoz küldözgetik a kérdezőt, mármint egyik minisztériumtól a másikig, meg a különböző projektcégekig, ez egy kicsit unalmas játék, nem túl hatékony és visszaélés az adófizetők pénzével. Tehát akkor legyen kedves letisztázni, hogy egészen pontos mi az, amivel kapcsolatban önhöz fordulhatunk, és mi az, amivel kapcsolatban Lázár Jánoshoz, illetve Aszódi úrhoz.

Azt is szeretném tudni, hogy milyen elvárásokat fogalmazott meg önnel szemben a miniszterelnök úr. Volt-e esetleg olyan elvárás, hogy a korábbinál gyorsabb ütemben kell haladni a beruházással?

Olvastam az ön egyik első interjúját. Sőt szerintem talán ez az első interjú volt. Rögtön azzal kezdte, hogy azt nyilatkozta, ön szerint felelőtlenség és pótcselekvés az, hogy az LMP el szeretné érni, hogy ezzel az üggyel kapcsolatban népszavazás legyen. Ön fenntartja ezt az álláspontját? Tehát amit mi teszünk, az ön szerint felelőtlenség és pótcselekvés? Ezt legyen kedves magyarázza meg nekem, mert nem egészen értem, hogy mivel érdemeltük ki ezt az állítást.

Bizonyára tud róla, hogy mi azon fáradozunk folyamatosan, hogy népszavazásra tudjuk vinni a paksi bővítés ügyét. Legyen kedves véleményezze azt is, hogy egyetért-e önnel az, hogy a magyar emberek ön szerint is, ahogy a Nemzeti Választási Bizottság megfogalmazta, felkészületlenek ahhoz, hogy egy ilyen komplex kérdésben, mint a paksi bővítés, véleményt mondhassanak. Ha igen, tehát ha ön is úgy gondolja, hogy a magyar embereknek nincs szava ezzel kapcsolatban, akkor ön

hogy szándékozik majd miniszterként kommunikálni a magyar néppel, mik az ön tervei ezzel kapcsolatban?

Visszatérő rákfenéje az egész paksi bővítésnek az a végtelen titokerdő, amiben nagyon nehéz rendet vágni. Bizonyára tudja, hogy a Nemzetbiztonsági bizottság tagja vagyok. A mai napig nem tudtam elérni, hogy az ön kollégái közül bárki bejöjjön bizottsági ülésére és mondjuk az EPC-szerződéseket nekünk prezentálja. Nekem kellett lemennem a Miniszterelnökség pincéjébe és ott megkaptam 11 ezer oldalt, hogy abból mondjam meg, mit szeretnék olvasni. Partner-e ön abban, hogy az EPC-szerződéseket a képviselők számára valamilyen körben nyilvánosságra hozzák a munkánkat segítő, vagy ön is folytatni kívánja azt a gyakorlatot, amit az ön kollégái vagy elődei megtettek, ami gyakorlatilag arról szólt, hogy minél kevesebbet tudunk a paksi bővítésről, annál jobb önöknek és annál jobban tudnak haladni egy olyan beruházással, aminek a létjogosultságáról még senki nem győzött meg sem engem, sem nagyon sok más embert ebben az országban. Tehát az átláthatóság terén számíthatunk az ön esetében valamilyen pozitív változásra?

Holnap önt meg fogják hallgatni a kezdeményezésünkre a Fenntartható fejlődés bizottságában. Innentől kezdve kollégámra, Sallai Róbert Benedekre hagyom a feladatot, hogy többek között az atomenergia és a megújuló energiák egymással kapcsolatos csereszabatságával kapcsolatos véleményét megbeszélje, én ezeket a kérdéseket most hagyom. Nyilván tudja, hogy a hagyományos zöld álláspontot vallom ezzel kapcsolatban. A kettő egy teljesen más rendszer, a kettő nem összeilleszthető. Örülnék, ha esetleg ön véleményezné, amit Lázár János mondott Pakson, mégiscsak ön lesz a minisztere percekben belül ennek a beruházásnak. Ő azt mondta, hogy a fennmaradó részt megújuló forrásokból, elsősorban napenergiából fedeznék. Ötven százalékot adna Paks. Mondjuk, szerintem összekeverte a bruttó termelést és a felhasználást, de nem biztos, hogy a miniszter úr ezt annyira pontosan tudja. Mindesetre igaz az, tehát jól kell értenünk, hogy most önök arra mennek rá, hogy 50 százaléknyi energiafelhasználás Magyarországon napenergiából menne, vagy Lázár János úr esetleg valamit félreértett? Köszönöm, ha ezt véleményezi, de holnap erről úgyszólván bővebben szó lesz.

A fűtőelemek kérdése. Szintén ebben a Lázár-interjúban volt erről szó, ami azért érdekes az ön esetében, mert Lázár János önt mutatta be ezzel az interjúval, így valamilyen szinten ennek az interjúnak az árnyéka önre is vetül. Azt jegyeztem meg, hogy bárhonnán jöhetnek a fűtőelemek. Ezzel kapcsolatban tudnánk valami pontos információt kapni, esetleg a kormánybiztos úrtól, hogy mégis ezzel kapcsolatban most akkor mi a terv? Vannak pontosabb információk arról, hogy a fűtőelemek honnan jönnének Paks II.-re?

ELNÖK: Képviselő asszony, elnézést kérem, de a miniszterjelölt meghallgatása a személyének az alkalmasságáról szól, arról, hogy alkalmas-e a tárca nélküli miniszteri poszt betöltésére. Tehát arra kérem, hogy ilyen tárgyú kérdéseket tegyen fel a miniszterjelölti meghallgatáson. Bármilyen más szakmai kérdést olyan későbbi alkalommal feltehet, amikor a bővítésről, illetve az új beruházás részleteiről van szó. Ma nem ennek van a helye...

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Elnök úr, kénytelen vagyok vitatkozni önnel. Szerintem egy miniszterjelöltnek a meghallgatásába abszolút beletartozik az, hogy mennyit tud a projektről. Én ezzel kapcsolatban kérdezek. Egy másik miniszter mondott elég hajmeresztő dolgokat. Hát, hadd kérdezzem meg a miniszterjelölt úrtól, hogy akkor most egész pontosan hogy látja ezt a kérdést. Nem tudom mire vélni ezt a kioktatást, amiben részesültem!

ELNÖK: Nem kioktatásról van szó, hanem a házszabályról, egy házszabályi rendelkezésről és egy bizottsági ügymenetről van szó. Ön nem tagja ennek a bizottságnak, nyilván ezért nem tudja, hogy ebben a bizottságban hogyan és miként folyik az ülés vezetése. Tehát nem szeretném, ha kritizálná az ülésvezetést, mert nem erről... *(Pillanatnyi szünetet tart.)* Most, még egyszer mondom, nem is kell Süli Jánosnak válaszolni ezekre a kérdésekre, hiszen a mai napirend nem erről szól. Arra kérem, olyan kérdéseket tegyen fel a miniszterjelölt részére, ami alapján az alkalmasságát tudja megítélni. Köszönöm.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Elnök úr, nézze, elég sokan most már elég érzékenyek vagyunk ebben az országban arra, ha a szabadságjogainkat korlátozni akarják. Ennek az Országgyűlésnek a képviselője vagyok, egy miniszterjelölttel ülök szemben, szeretném feltenni a kérdéseimet. Kérem, nem korlátozzon ebben. Ezt a házszabály lehetővé teszi.

ELNÖK: Nem ez a napirend folyik! Még egyszer mondom...

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Ha a jelölt úr nem akar válaszolni, nem fog válaszolni.

ELNÖK: Arra kérem, hogy arról kérdezze, ami *(Dr. Szél Bernadett: Arról kérdezem!)* a munkájával kapcsolatos és az alkalmasságáról...

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Elnök úr, álláspontom szerint arról kérdezem. Kérem, ne oktasson ki engem! Vannak bizonyos jogosítványai még az ellenzéknek ebben a házban. Megyünk tovább!

Tisztelt Jelölt Úr! Két kérdésem van azzal kapcsolatban, hogy szándékozik-e tárca nélküli miniszterként egy antikorrupciós stratégiát létrehozni Paks II.-vel kapcsolatban. Bizonyára tudja, hogy Paks II. egyik legnagyobb rákfeneje az, hogy teljesen átláthatatlan beruházás. Nagyon sok kritika éri ezért a paksi bővítést, mert hatalmas a korrupciós kockázata. Szándékozik-e valamilyen javító intézkedést ezzel kapcsolatban bevezetni? Álláspontom szerint egy antikorrupciós stratégia az ország legnagyobb korrupciós kockázatú beruházásához - úgymond - dukálna. Kérdezem, hogy bevonják-e az antikorrupciós szervezeteket, szakértőket, lesz-e személyi felelőse ennek a kérdésnek.

Még egy kérdésem van azzal kapcsolatban, amit Lázár János mondott. Ön tud arról, hogy nemzetközi menedzsmentet hoznak létre Pakson? Szeretném, ha ezt tisztáznánk valamilyen körben. És ha igen, ezt támogatja-e?

Szintén kérdezném, hogy van-e nyilvánosan megismerhető hatásbecslés arról, hogy hány magyar munkavállalónak fog a paksi bővítés új állást teremteni. Néha több tízezer emberről hallunk, néha ennél kevesebbről. Szeretném kérdezni, hogy van-e olyan hatásbecslés-igényességű anyag, amiből megismerhetjük, megtudhatjuk, hogy az ön által percekben belül vezetett beruházás konkrétan milyen hatással lesz a magyar munkaerőpiacra.

Még egy kérdésem van. Viszonylag turbulensek most az információk azzal kapcsolatban, hogy piaci hitelből fogják-e megvalósítani a beruházást, vagy pedig maradnak az orosz hitelnél. Ezzel kapcsolatban tud-e ön nekem bármit mondani, van-e valamilyen változás ezzel kapcsolatban, vagy továbbra is tartják magukat ahhoz, hogy Vlagyimir Putyintól szeretnének hitelt felvenni?

Megköszönöm, ha a kérdéseimre válaszol, ha nem, nyilván tudomásul fogom venni, viszont ahhoz ragaszkodom, hogy ezeknek a kérdéseknek itt helye és ideje van.

ELNÖK: Köszönöm. Font Sándor képviselő úr jelezte, hogy hozzá kíván szólni. A házszabály szerint erről szavaznunk kell. Ki az, aki támogatja, hogy Font Sándor képviselő úrnak adjunk szót a bizottság ülésén? Az, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, a bizottság egyhangúlag úgy döntött, hogy szót ad. Képviselő úr, öné a szó!

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Megpróbálok a kérdésemben szakmai területre visszavezni és azokat a politikai vádakot, amelyeket az ellenzék már megfogalmazott, figyelmen kívül kell hagyni. Úgy látszik, hogy Süli János felkérése erre a posztra nehéz dió az ellenzék számára, mert Bencsik János hármasként minősítése alapján nehéz is ellenezni bárkinek Süli János miniszteri posztra való jelölését és alkalmasságát, hiszen az említett mindhárom kritériumnak véleményem szerint is megfelel.

Ugyanakkor Volner János frakcióvezető úr, hadd említsek meg egyetlen egy függő kérdést, amivel kapcsolatban azt mondta, hogy Paks II. beruházásával gyakorlatilag az oroszok befolyása alá kerül Magyarország és ez függetlenségi kérdés és egyebek. Tehát felépített egy teóriavádat. De akkor nekem meg kell kérdezniem *(Volner János közbeszólása.)*, hogy ezek szerint Németország is Oroszország zsebében van *(Dr. Szakács László: Soroséban!)* amiatt, hogy hozott egy racionális döntést, mert úgy gondolja, hogy az északi gázvezeték az energiaellátást márpedig biztosítani kell. Tehát ez a képtelenség, remélem, érzékelteti, hogy nem lehetséges, hogy egy racionális döntés meghozatala miatt esetlegesen Oroszország zsebébe kerül Magyarország, ahogy itt a Jobbik ezt most megpróbálja érzékeltetni. De az ellenzék több pártjától is ezt halljuk.

Szél Bernadett képviselőtársam túlmozgásos kérdésfelvetéseinek egyetlen egy részét, a politikai vád, a koncepció felállítása kérdését hagyjuk figyelmen kívül. Egy része azonban számomra is izgalmas és erre miniszterjelölt úr is fontos információt mondott. Kérem, hogy esetleg a megújuló energiákkal való kapcsolat kérdésére adjon választ. Szél Bernadett azt mondja, hogy a hagyományos és a megújuló energiákat külön kell választani, azokat ne kapcsoljuk össze. Nem sokan vagyunk erősáramú villamosmérnökök ebben a teremben, éppen ezért kérném szépen miniszterjelölt urat, hogy esetleg adjon némi támpontot a kívülállók és az ehhez a területhez nem értők számára, hogy egy ország hagyományos beépített energiatermeléséhez képest körülbelül hány százalék megújuló energiát lehet ráengedni úgy a hálózatra, hogy az ne essen szét. A szabályozás iszonyú fontos dolog ebben a kérdésben, és akik ezzel foglalkoznak, jól tudják, hogy ha nincs stabil alaperőművi háttér egy országnak, akkor nem lehet véletlenszerűen ráengedni megújuló energiát akárhány százalékban. Bizonyos százalékban rá lehet. Akinek volt szerencséje Németország keleti felén, Berlin környékén és attól északabbra, a tengerpart felé az elmúlt években, netán tavaly járni, azt láthatta, hogy le vannak kapcsolva az ott igen nagy számban felépített szélenergiatermelők. Le vannak kapcsolva és azért fizetnek nekik most, hogy ne termeljenek áramot, mert még a nagyon stabil német energiarendszer sem bírja el azt a véletlenszerűen jelentkező megújulóenergia-tömeget, amit ezek a megújulóenergia-termelők ráengednének a rendszerre.

Tehát itt van egy nagyon súlyos szakmai kérdés, amivel rendszerint a megújuló energiát korlátlanul pártolók egyszerűen nem foglalkoznak. Itt egy nagyon izgalmas részt feszegetett miniszterjelölt úr. Azt mondta, hogy van egy koncepció arra, ha jól értem, hogy a nagy tömegű, szállítmányozásban részt vevő gépjárműveket ki kellene

váltani minimum hibrid vagy elektromos járművekre és ezeknek a töltési kapacitásával lekötni a véletlenszerű, netán a nem jó időben termelődő villamos energiát. Mert a villamos energiának van egy rendkívül kellemetlen tulajdonsága: hogy azt abban a pillanatban el kell fogyasztani, amikor megtermeljük. Ez a rendkívül kellemetlen tulajdonsága van. Ha nem ezt tesszük, akkor jön a tárolási probléma, amit ilyen-olyan módon oldottak meg. Az osztrákok, akiknél vannak hegyek, annyi, mint a nyú, azok a tetejére felviszik víz formájában, aztán azt a vizet lezuhantatják, éjszaka szivattyúkkal feltermelik, amikor nem kell az energia, nappal meg lezuhantatják a vizet és újra energiát nyernek belőle. De nálunk ilyen hegyek nincsenek, ezt azért tudjuk. És jönnek utána a különféle akkumulátorcellákban való tárolások, de ezek ipari méretekben ma még nem megoldott problémák. Tehát kérném szépen miniszterjelölt úrtól, hogy ezt a részét tisztázzuk. Körülbelül hány százaléknyi megújuló energia engedhető rá a hálózatra a hálózat szétrázása nélkül? Ha esetleg még hallhatnánk ennek a kivédéséről, a megújuló energiák befogadására és tárolására vonatkozó elképzeléséről, azt megköszönöm. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kifejezetten nem szeretném, ha energetikai vitába bonyolódna a miniszteri meghallgatás kapcsán. Kérem képviselőtársaimat, hogy ettől tartózkodjanak a későbbiekben. Tehát még egyszer határozottan kérek mindenkit, hogy a miniszterjelölti alkalmasságról kérdezzék Süli Jánost a mai ülés folyamán. Utolsóként Volner János képviselő úrnak adok még szót, utána pedig Süli János miniszterjelölt urat kérem, hogy adjon választ az elhangzott kérdésekre.

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Csak nagyon egyértelműen még egyszer. Én arról beszéltem, hogy az Amerikai Egyesült Államok nagykövete, adott esetben diplomáciai képviselője igyekszik nyomást gyakorolni különböző magyar politikusokra annak érdekében, hogy széttróllkodják a Paksi Atomerőmű bővítését. Nem azért, mert meggyőződésük, hanem azért, mert az Egyesült Államok gondolja úgy, hogy az amerikai érdekeknek, geopolitikai érdekeknek útjában áll az, hogy Magyarország egy nagy összegű gazdasági megállapodást kössön Oroszországgal. Tehát még egyszer mondom, képviselőtársam, nem az én véleményem volt az, hogy Magyarország ezzel orosz befolyás alá kerül. Kétségtelenül zajlik egy ilyen jellegű geopolitikai küzdelem, aminek miniszterjelölt úr meggyőződése szerint részese lesz. Ezt szerettem volna rögzíteni és megjegyzem egyébként csak zárójelesen, hogy én például nem csodálkoznék azon sem, ha kiderülne, mondjuk, Jávor Benedekről, hogy gyakrabban jár az amerikai nagykövetségen, mint a Magyar Országgyűlés épületében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm én is. Süli János miniszterjelölt úré a szó! Kérem, hogy az elhangzott kérdésekre válaszoljon, megerősítve még egyszer, csak azokra, amelyek a miniszteri alkalmasság kérdéskörét érintik. Öné a szó!

Süli János válasza

SÜLI JÁNOS miniszterjelölt: Köszönöm szépen a kérdéseket. Úgy gondolom, úgy illik haladni, ahogy a kérdéseket felvetették az urak.

Galambos Dénes úr a térségi kapcsolatokról, az oktatásban több dunaújvárosi szerepről beszélt. Egyetértve, fontos dolog volna, hogy a Dunán több csatlakozása legyen Dunaújvárosnak és Paksnak. Az acélipari szerkezetváltás nélkülözhetetlen szerintem, ebben döntés is van, hogy próbáljunk olyan termékeket Dunaújvárosban gyártani, amelyek felhasználhatók Pakson, illetve olyan nagy méretű berendezések gyártására is sor kerülhet Dunaújvárosban az ipari potenciált kihasználva, amelyek

utána például hajón szállíthatók, mert közúton ezek a nagy méretű berendezések nem szállíthatók. Ezen dolgozni kell, egyetértek. Dolgozni is fogunk.

A második kérdést Szakács László úrtól kaptam. Egy kis történeti visszatekintést, ha megenged, mert muszáj. A Paksi Atomerőmű 2007-ben kapott először felkérést akkor még Veres János miniszter úr részéről arra, hogy kezdjünk el egy atomerőmű kapacitásfenntartást, illetve a bővítés előkészítésének munkáit. Erre alakult meg a Teller-projekt, aminek a végeredményét 2009. március 30-án a parlament 95,4 százalékos támogatással elfogadta. Ez tulajdonképpen Szél Bernadett asszonynak is válasz, hogy nincs titkos paktum és egyéb, hiszen a jelenleg érvényes törvények szerint is parlamenti döntés született, tulajdonképpen azt lehet mondani, az atomenergetikában a mai napig fennálló négyparti konszenzus alapján. Ilyen nagymértékben csak az üzemidő-hosszabbításra vonatkozó döntést támogatta a parlament, ott elérte a 96 százalék fölötti arányt. Tehát tulajdonképpen ki lehetett mondani, hogy a bővítés utolsó fázisát kivéve mindig is többpárti támogatása volt a magyar atomenergetikának Magyarországon.

Azt is ki lehet mondani, hogy végig korrekt kapcsolat volt az orosz beszállító féllel, hiszen egyetlen egy alkalommal sem volt zsarolás, semmi, hogy nem kapunk üzemanyagot, vagy bármit. Vagy ha műszaki kérdés felmerült, segítség kellett, egyszer nem volt olyan, hogy ne kaptuk volna meg a műszaki támogatást az orosz fél részéről. Azt lehet mondani, hogy '65-től, amióta a megállapodás megvan Oroszországgal, ez az üzletág vagy kapcsolat, ami az atomenergetikában egymáshoz fűz bennünket, töretlen tulajdonképpen. Tehát azt tudjuk mondani, hogy a törvénynek megfelelően felhatalmazta a parlament az MVM-et, illetve a Paksi Atomerőművet, hogy kezdje meg az engedélyezési folyamatát paksi telephellyel két új blokk építésének. Ennek a folyamatnak különböző fázisai lezajlottak. Ennek a folyamatnak az is része volt, hogy 41 településen lakossági tájékoztatóra került sor, és az is része volt, hogy két esetben, a környezetvédelmi engedély és a telephelyi engedély kapcsán Pakson közmeghallgatás volt.

Ezen a közmeghallgatáson az ön kollégái részt vettek. Ott több kérdést feltettek és azokra a kérdésekre megnyugtató választ kaptak, hisz utána semmilyen egyéb reflexió nem hangzott el az önök részről. Most perturbálódnak ezek az ügyek, de hangsúlyozom, hogy annak a törvénynek a keretében, amely ma érvényes. Tehát ezt tudom mondani, hogy a szabályokat végig betartva dolgozott eddig mindenki. És hogy ennek keretében a külföldi közmeghallgatások is megtörténtek, minden közmeghallgatásra megfelelő válaszok érkeztek. Az más dolog, hogy amikor a környezetvédelmi engedély első fokon kiadásra került, két környezetvédő szervezet megtámadta, de várjuk a másodfokú határozatot, illetve a telephelyi engedély is most már kiadásra került márciusban. Tehát haladunk és a haladásnak az is része, hogy ezeket a kérdéseket időben kezdtük és az időben kezdésnek pedig egyértelműen az a párt volt a legfontosabb támogatója és indikálója, aki akkor hatalmon volt. Tehát ezzel kapcsolatban ennyit.

Szeretném egyébként és arra törekszem majd - most ezt Szakács László úrnak mondom, kicsit összetetten válaszoljak, de egyik kérdés érintette a másikat -, hogy a négyparti konszenzus fennmaradjon. Most több parlamenti párt van ugyan, mégis azt mindenképpen szeretném fenntartani. A titkosítással kapcsolatban annyit, hogy az én egész életem az erőműhöz kapcsolódott. Azt is tudom, hogy titkosítással hosszú távon nem lehet élni, mert akkor jönnek a mendemondák, jönnek a rágalmak. Amit a szerződés és az egyéb megállapodások titkosnak minősítenek, azt persze jogilag majd úgy is kell kezelni, de, mondom, az egész munkásságom arról szólt, hogy itt a társadalommal együttműködve nyílt tájékoztatást adjunk a legkisebb problémákról is. A jelenlegi erőmű minősítési rendszere is olyan, hogy az üzemzavarokat mindig

közöljük, mindig besoroljuk. Ezzel is a lakosság tájékoztatását szeretnénk napra készen tartani és azt tudatosítani, hogy nincsenek titkos dolgok az erőműben. Van, ami anyagi, egyéb dolgok miatt pillanatnyilag titkos, de azt gondolom, hogy minél inkább haladunk az erőmű építése felé, annál inkább ezek a dolgok majd felszabadíthatók. Ezért mondom, hogy szerintem nyugodtan meg lehet fontolni, hogy támogatásra alkalmasnak találják önök, mert ezt a politikát szeretném folytatni, lehetőleg törekedjünk arra, hogy négypráti vagy többpárti megegyezés keretében építsük meg Paksot. Másképp, azt gondolom, nem lehet.

Ma az import tartósan 30 százalék fölött van. Aki a Mavir adatait megnézi, ezt látja, és az is tény, hogy a januári-februári hideg napokban 54 százalékos importtal is találkozunk. Tehát ha bekövetkezett volna egy rendszerüzemzavar, egy keresztvezőtávvezeték-kapacitás kiesett volna akár ónos eső miatt, mint három éve, akkor tulajdonképpen elég nehéz helyzetbe kerültünk volna. Valószínűleg korlátozásokat kellett volna bevezetni pont abban a hideg időszakban, amikor a háztartásokban a legnagyobb szükség volt a villamos energiára. Bízom benne, hogy még önök is támogatni fognak engem.

Az csak egy mellékgondolat, ez Volner János úr kérdésében is benne volt, hogy aki egyébként komolyan gondolja, hogy választást akar nyerni, annak nincs más lehetősége, mint ezt a művet támogatni. Úgy gondolom, később sincs más alternatívája Magyarországnak, minthogy ezt az erőművet megépítse. A lehetőségről majd beszélünk még a kérdés vége felé, hogy mennyi napot, mennyit lehet a rendszerbe behozni, de azt gondolom, hogy anélkül, hogy új alaperőművet építenénk a következő időszakban, nem tudjuk megoldani Magyarország stabil energiaellátást. És ez gazdaságpolitikai, nemzetbiztonsági és számtalan vonzatot jelent. Így tulajdonképpen át is csúszok arra a kérdésre, amit ön feltett, bár az amerikai-orosz konfliktus nem az én ügyem, nem is látok bele, de előfordul, mivel 55 százalék közbeszerzési követelmény van meghatározva, itt nyílt tenderen kerül beszerzésre a berendezések 55 százaléka, így még amerikai beszállító is szóba kerülhet, akinek mondjuk jelentős ipari kapacitása van Magyarországon és jelentős adófizető ma is Magyarországon. Tehát szóba jöhet ez.

Mint ahogy említettem, a titkosítást az orosz-magyar megállapodás vonatkozásában a szükséges legkisebb mértékben akarjuk, hisz, mondom, akik itt ülünk, azoknak is az élete arról szól, hogy ezt az iparágat másként nem lehet szolgálni meg megépíteni, csak ha nyíltan beszélünk minden gondunkról, minden eredményünkről. Úgyhogy nagyon fontos, hogy ebben együttműködjünk.

Az is fontos, hogy a Paks 1-4., mint kérdezte, véleménye érvényesül. Az előkészítő fázisban a Teller-projekt és a Lévai-projekt volt, amely majd a parlamenti szavazástól Paks II. megalakulásáig vitte a bővítéssel kapcsolatos ügyeket és dolgozta fel több munkacsoportra szervezve. Minden területnek, az oktatástól, a térségfejlesztésig, volt gazdája, ezek a vélemények érvényesültek és zömében ők képviselték. Majd a mai napokban is azért folyamatosan kell dolgozni, hogy ez a kapcsolat megmaradjon, napivá váljon. Azt gondolom, hogy nagyon sok Paks II.-s kolléga lépett át. Tehát tulajdonképpen lehet, hogy nem az egyeztetés keretében valósul meg, de mindenképpen kell egyeztetni, szervesen összefüggnek, ugyanazon a területen vannak, egy kerítés fogja elválasztani egymástól, kölcsönös hatások lehetnek, ezért mind az engedélyekben, egyébben, mindenben ki lett kérve a véleményük. Tehát Galambos úrnak az volt a véleménye, hogy nincs meg a pontos feldolgozás, vagy pillanatnyi napi együttműködés. Biztos vagyok benne, hogy személyre szóló programot kell adni, hisz a Paks 1-4. tulajdonképpen '32-37-re ki fog futni, egyéb munkák még több évig lesznek, hisz hűteni kell az üzemanyagot, a kiegészítő üzemanyagot, tehát lesz még munka az erőműben. De úgy kell tervezni, hogy akit

kiképzünk a Paks II.-re, azok időben át tudjanak jönni és lehetőleg a korfát úgy nézzük ki, hogy a Paks 1-4. üzemeltetését se veszélyeztessük ezzel az átáramlással, illetve biztosan van egy hatvan éves időtartam Paks II.-re, annak pedig meglegyen az üzemeltető személyzete. A technológia egyértelműen ugyanaz a technológia, nyomott vizes blokk, csak a méretek, illetve a berendezések újszerűsége, hisz eltelt a tervezéstől számítva több mint 40 év, értelemszerűen más.

Egyébként utána a karbantartó kiképezhető úgy, hogy átjárhat. Praktikus is, hogy a kiképzése így legyen meg, hisz jelenleg átállt Paks 1-4. blokk a 15 hónapos ciklusra, ez azt jelenti, hogy évente csak 3 karbantartás esik az 1-4. blokkra. Tizennyolc hónapos ciklusa lesz a Paks II.-nek, ez azt jelenti, hogy másfél évente. Tehát a karbantartó személyzet műszaki háttérkihasználtságára mindenképpen egy szerződéses jó kapcsolat révén van mód, hisz Brüsszel kimondta azt is, hogy a két szervezetet egymástól jogilag elválasztva kell működtetni, de ez az együttműködéssel megoldható. Az üzemeltető személyzetnél a hatósági jogosító vizsga egyértelműen mindkettőre jó, és lesznek olyan előkészítő mérnökök, egyebek, akiknek a jogosítványa csak Paks II.-re lesz jó, mert nem tud két különböző időben épített blokkon megfelelni a követelménynek. Az, aki át fog kerülni Paks II.-be, végérvényesen azzal a jogosítvánnyal fog rendelkezni és ott fog dolgozni. Mondom, ez is egy fontos feladat, hogy megcsináljuk a legkisebb konfliktussal és a legegyszerűbben, de személyre szólóan mindenkinek a zsebében kell lennie annak a papírnak, hogy vele mi lesz. El kell kezdeni majd azoknak a személyeknek is a kiképzését, mert az is 1-4. blokki tapasztalat, hogy az üzemeltető személyzet már az átvételi folyamat során vegyen részt a berendezések minősítésében, próbájában, hisz annál jobban nem lehet megtanulni egy erőmű működését, mint aki kezdetektől végig benne van ebben a folyamatban.

A beszállítói körrel, ahogy Tóth Csilla asszonnyal beszélt erről, nem egyszerű a helyzet. De volt egy Brüsszel által kért 16 hónapos szünet is, fel kellett függeszteni minden érdemi pénzkifizetéssel járó tevékenységet, és emiatt tulajdonképpen az a felkészítési program, amit a vállalkozók nem tudtak finanszírozni saját zsebből, nem mindig indulhatott. De nagyon fontos beindítani, hisz fontos az, hogy lehetőleg minél több ember dolgozzon a blokkokon. Majd kisegítenek még Aszódi úrék, ha az ön kérdéseiből kihagytam, de azt gondolom, hogy a lényegét érintettem.

Bencsik János úr volt, aki tulajdonképpen még hozzászolt. A támogatását köszönöm. Az előzmények alapján ténylegesen volt, amikor közösen húztuk a gumicsizmát - mert amikor érdemben a parlamenti döntés elhangzott és utána a Fidesz-kormány megalakult, energetikai államtitkáráként -, sok helyen kampányoltunk amellet, hogy ez a két új blokk időben, jó minőségben tudjon készülni. Még egyszer köszönöm.

Szél Bernadett asszonynak válaszolnék arra, hogy miért szükséges a blokk, vagy miért nem. Már részben említettem. Ez importfüggőség, meg nemzetbiztonsági kérdés. Azt is végigmondtam, hogy ellátásbiztonság, kiszámíthatóság, illetve azt is elmondtuk, hogy 2009-ben volt meg a lehetőség és a parlament elfogadta, utána pedig a törvény szerint jártunk el.

Miért fogok felelni? Azért fogok felelni, hogy mindez megvalósuljon és olyan minőségben és olyan pénzügyi keretek között valósuljon meg, amiről a szerződés szól. Azt gondolom, mindenkinek az az érdeke, hisz ez egy európai referenciablokknak készül, hogy itt a határidő és a szerződés a költségkereten belül tudjon maradni, hisz nem eladható ilyen blokk még egy. Tehát azt gondolom, hogy közös érdeke van az orosz félnek és nekünk is, hogy az előírt költségeken belül maradjon ez az erőmű és arra fordítsuk a költségeket, amire fordítható.

Én még azt a beruházást, ami érdemben nem kezdődött el és még nincs is, nem minősíteném a korrupció melegágyának. Eddig sok helyen dolgoztam. Ön azt mondta, hogy az emberi alkalmasság nem egy fontos tényező, vagy így kezdte valahogyan... *(Dr. Szél Bernadett közbeszólása.)* Igen, de én meg azt mondom, hogy fontos. Nekem van egy múltam, ez a múlt is arról szól, hogy valamilyen referenciát jelentek abban, hogy próbálom a lehetőségek szerint a legkevesebb surlódással, a legtöbb munkával ezt a beruházást megvalósítani.

Megkérdezte, hogy a miniszterelnök úrral miről beszéltünk. Arról beszéltünk, hogy ezt a művet meg kell valósítani és ennek a megvalósítása, ő is tudja, hogy nem egyszerű, így ennek érdekében dolgozzunk együtt. Erre nyújtottam kezét a miniszterelnök úrnak és remélem, a folyamat végig is tud menni, valamikor kinevezésre is kerülök erre a dologra.

A lakosság felkészültségéről és egyébről nem nyilatkoztam, mert én sem vagyok felkészült bizonyos ügyekben. De nem is várható el, hogy mindenki felkészült legyen. Van egy bizalmi légkör, és amikor mérünk, például a Teller-projekt vagy Paks II. kapcsán, az üzemi blokkokkal kapcsolatban, 70 százalékos a támogatottság - majd a kollégák kijavítanak - és a bővítéssel kapcsolatban egy kisebb, de még mindig 50 százalék fölötti támogatást hallottunk. A lakosságnak nem a felkészültsége, hanem az információ megszerzésének képessége, hogy nem jut hozzá a lényegi információkhoz. *(Dr. Szakács László: Mi sem!)* Tehát atomerőmű nem tud különbséget tenni abban, hogy most a nap, vagy szél, vagy amit Font Sándor úr javasolt, hogy tartsunk itt fizikaórát, hogy mennyi alaperőmű-kapacitás visel el megújuló kapacitást. Aszódi úrral hozhattunk volna vetítőt, már lakossági fórumokon ez több esetben kivetítettük, hogy a német energiarendszerben mit jelent ez a kapacitás, amit beépítettek, mennyi ennek a gazdasági haszna. Ez nagyon meglepő, de ezt nem tudjuk eljuttatni minden háztartásba, hogy gondolja végig mindenki, hogy itt mennyi naperőművet kell megépíteni, mennyi ennek a költsége. Azt tudjuk, hogy Paks 90 százalék fölötti teljesítménykihasználási tényezővel működik, az 1-4. blokk is, ma is, tavaly 92 százalék volt. Mivel az orosz blokk átrakási ciklusa 18 hónap, ezért garantált és lehet következtetni az 1-4. blokk tapasztalatából, hogy ez biztosan 90 százalék fölött lesz. Úgyhogy itt nem ábrándokat kergetünk a megtérüléssel kapcsolatban, hanem hiteles adataink vannak. Még a naperőművek kihasználtsága: ha a körülbelül a 8600 órából a napsütéses órák száma megvan 2000 óra, akkor már jól jártunk.

Önöknek is egy közleményében benne van, hogy ugyanolyan teljesítmény biztosításához 9000 valahány megawatt teljesítményt kellene az országba beépíteni, a paksi két blokk megépítéséből ennyi teljesítményt lehetne napból megépíteni. De ez akkor áll rendelkezésre csak, amikor süt a nap. De akkor meg nem kell ennyi, mert most a csúcsidejű villamosenergia-felhasználása Magyarországnak 6500-6600 megawatt körül van. Tehát tulajdonképpen ott is a 3000 megawattnál annyit tehetnénk, de az összes többi erőműnek állni kéne, hogy az osztrákoknak értékesítenénk és eladnánk jó alacsony áron, amikor meg nem sütne a nap, akkor visszavásárolnánk háromszoros áron, mint amit kaptunk érte. Tehát azt gondolom, a lakosság ezzel nincs szembesítve, hogy pontosan mi ennek a háttere és így véleményem szerint nem is tud felelősen dönteni. De abban szívesen közreműködünk önökkel, Aszódi úrral is, hogy ezeket a tájékoztató előadásokat közösen tartsuk meg a lakosság számára. Majd a lakosság, ha információval rendelkezik, tud dönteni. De akkor sem, hangsúlyozom, a Magyarországon érvényes törvények szerint nem kell népszavazást tartani ebben az ügyben.

A nemzetközi menedzsment kérdéséről mostanában nem hallottam. De ez másfél éve volt téma Paks 1-4. blokk vonatkozásában. Akkor is azt mondtam Lázár miniszter úrnak, hogy én nem támogatom, hisz olyat el tudok képzelni, hogy

igazgatóság vagy felügyelőbizottság elnöke legyen egy külföldi szakember, de azt nem, hogy operatív vezetőnek válasszuk. És ez, amikor kiderült, egyértelműen fel is adta mindenki, mind a német jelölt, mind a magyar kormány is, tehát ilyen operatív vezető nem képzelhető el a Paks II. élén sem.

Azt gondolom, nagyjából válaszoltam. A fűtőelem kérdése van még. De majd Aszódi úr még válaszol, ha akar. Jelenleg is Paksnak előírás, hogy két év üzemanyagkészlettel kell rendelkezni. Kisebb helyiségben elfér a kétéves üzemanyagkészlet, mint ahol most vagyunk, az erőmű teljes üzemanyagkészlete. Egyébként alternatív üzemanyagot mi akkor az angol BNF céggel kidolgoztattuk, le is gyártotta. Ma már egyébként a Westinghouse tulajdonában van, de itt is mindig változás van, lehet, hogy ez már nem pontos információ. Egy tény: hogy ugyanezekben, amit a cseheknek szállítottak reaktort az oroszok, ott ők használtak amerikai üzemanyagot. A tapasztalat, a megbízhatóság az üzemanyag-tömörséggel kapcsolatban az orosz esetében jobbnak bizonyult, ezért visszatértek a csehek is. Tehát alternatív helyről be lehet szerezni és pont azért kell kétéves készletet tartani az erőműben, hogy ha bármi gond van, két év alatt ez a megrendelés máshonnan beszerezhetővé válik. De a minőség miatt most is tíz évre szerződünk az oroszokkal és az Euratom-egyezmény szerint tíz évnél hosszabb kötelezettséget nem lehet vállalni. Ezért is volt ebben is Brüsszelben egy pont, de majd elvállik. Egyelőre köszönöm szépen a kérdéseket.

ELNÖK: Köszönöm szépen a válaszokat. Azt gondolom, hogy meggyőző volt... *(Süli János: Egy pillanat még!)* Igen, Aszódi kormánybiztos úr még öné a szó!

DR. ASZÓDI ATTILA kormánybiztos: Elnök úr, kérdzem, hogy a bizottsági ülés tárgyának megfelelően kell-e, hogy válaszoljak.

ELNÖK: Ahogy ön gondolja! Ha az alkalmasság kérdésében van olyan kiegészítő információ, amit fontosnak tart, akkor azt tegye meg.

DR. ASZÓDI ATTILA kormánybiztos: Azt gondolom, hogy a miniszterjelölt úr azokra a kérdésekre, amelyek az alkalmasságához kapcsolódtak, válaszolt. Nyilvánvalóan egy hosszú projektről van szó, amelynek az előkészítése jó ideje zajlik. Meglehetősen bonyolult döntéshozatali mechanizmus kapcsolódik egy ilyen nagy projekthez, hiszen számos engedélyt kell beszerezni ahhoz, hogy a megvalósítás szakaszába lehessen lépni. Szerintem a szükséges információk elhangzottak és a jövőben abszolút nyitottak szerintem a felek arra, hogy minden további tájékoztatást megadjanak. De természetesen, ha konkrét kérdés van, nagyon szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vita végén még szeretnék összefoglalóként annyit elmondani, hogy nyilvánvalóan, amit Bencsik János képviselőtársam is felvetett, Volner János képviselő úr is megerősítette, hogy sem emberi, sem szakmai felkészültségét Süli Jánosnak nem lehet megkérdőjelezni. Azt gondolom, minden szempontból egy remek választás volt a kormány és a miniszterelnök úr részéről is, hogy erre a feladatra Süli Jánost kérte fel. Ne felejtjük el, nagyon fontos kérdésként elhangzott a társadalmi támogatottság, de Paks polgármestereként ugyanazt a feladatot végezte a kistérségben is, nemcsak a térségi területfejlesztési előkészítésben, hanem a tájékoztatásban is, ami a mai napig azt tartja fenn, hogy egyébként egy európai szinten is magas, 70 százalék fölötti támogatottsága van továbbra is a működő erőművi blokkoknak és a többségi támogatottsága magának a bővítésnek is megvan.

Azzal maximálisan egyetértek és nagyon köszönöm a felajánlását, hogy minél több információval kell ellátni nemcsak a politikusokat, hanem a társadalmat is, minél több információ jusson el a magyar állampolgárokhoz annak érdekében, hogy a beruházás biztonságáról, a fenntarthatóságáról és egyébként a magyar energiaellátásban betöltött szerepéről minél többet tudjanak a magyar választópolgárok is. Tehát az alkalmasság terén nem is lehet kérdés. A beruházás nemzetgazdasági jelentőségéről megint csak beszélt Süli János. Azt gondolom, ez sem lehet kérdés. És nagyon fontos lenne egyébként fenntartani a politikai támogatottságot is a beruházás mögött, éppen azért, mert ez ciklusokon átnyúló beruházás, maga a kivitelezési időszak is, arról nem beszélve egyébként, hogy az üzemeltetés hány politikai parlamenti cikluson keresztül fog működni. Azt gondolom, hogy kormánypárti, ellenzéki képviselőként egyaránt egy dolog motiválhat bennünket: hogy a magyar részesedés minél nagyobb legyen a kivitelezésből. Tehát azok a magyar beszállítói kapacitások, amelyek részben megvannak, részben kialakíthatók, minél magasabb szintre jussanak el, minél hatékonyabb és minél eredményesebb legyen a magyar vállalkozások felkészítése annak érdekében, hogy a kormány által kialakított 40 százalékos szint teljesíthető legyen. Ebben nagyon sok tapasztalata van a miniszterjelölt úrnak. Tudom, hogy polgármesterként is folyamatosan tartotta a kapcsolatot azokkal az orosz beruházásokkal, amelyek a település élete szempontjából a bővítés miatt meghatározók lehettek. Tehát minden olyan információval rendelkezik, naprakész információval, amely ennek a feladatnak a megvalósítását jelentheti.

Szeretném is kérni, hogy folyamatos tájékoztatást adjon majd részben a Gazdasági bizottság, részben az Energetikai albizottság részére. Majd miniszterként is számíthat arra, hogy ilyen megkeresést fog kapni tőlünk. Magam is szeretnék megtenni mindent bizottsági elnökként is annak érdekében, hogy a politikai támogatottsága minél nagyobb legyen ennek a beruházásnak, hiszen ahogy miniszterjelölt úr is említette, ne felejtsük el, hogy 2009-ben egy nagyon nagy támogatottsággal indult el az egész projekt, és akkor a Fidesz ellenzékéből is támogatta, hogy a bővítés előkészítése meginduljon. Ezért sem helytálló Volner János képviselő úr megállapítása, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr vagy maga a Fidesz nem támogatta volna a paksi beruházást. Nem tisztem megvédeni, nem feladatom megvédeni a miniszterelnök urat, de azt gondolom, hogy ebben a kérdésben határozott véleményt formált már ellenzékben is és a Fidesz valamennyi képviselője emlékeim szerint támogatta a beruházás előkészítésének megindítását, 330 igen szavazattal, 6 nem szavazat ellenében és 10 tartózkodással hozta meg a döntését a magyar parlament. Azt szeretném elérni, hogy a támogatottság minél nagyobb szinten meglegyen a politikában. Hiszen ha azt akarjuk, hogy a társadalmi támogatottság egyre magasabb legyen, akkor ahhoz a politikai támogatottságnak is meg kell lennie hozzá. Ehhez pedig információra van szükségünk, ezt az információt pedig a Gazdasági bizottság ülésén a miniszter úr a kinevezését követően meg tudja tenni és el tud bennünket látni olyan munícióval, amely nemcsak a parlamenti viták során, hanem a képviselői fórumokon is segíti majd a munkánkat. Köszönöm szépen, hogy a meghallgatásra rendelkezésünkre állt a kollégáival együtt.

Határozathozatal

Szavazásra tenném fel a kérdést. Ki az, aki Süli János miniszterjelölt úr a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterre való kinevezését támogatja, az kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, 9 igen szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Három tartózkodás. Tehát 9 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett a Gazdasági

bizottság alkalmasnak találta a jelöltet és támogatja Süli János tárca nélküli miniszterre való kinevezését.

Az ülés berekesztése

Ezzel az első napirendi pontunkat lezárjuk. A második napirendi pont az egyebek. Van-e valakinek kérdése, felvetése? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Köszönöm szépen a részvételt. A bizottsági ülést bezárom, mindenkinek jó és eredményes munkát és napot kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 25 perc.)

Bánki Erik
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva